

Phát triển tài sản trí tuệ: Đặt doanh nghiệp vào vị trí trung tâm

Theo ông Đinh Hữu Phú, Cục trưởng Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ KH&CN), doanh nghiệp nói chung, doanh nghiệp nhỏ và vừa nói riêng, đã, đang và sẽ tiếp tục đóng vai trò là đối tượng được phục vụ trọng tâm của hệ thống sở hữu trí tuệ.

Sau khi được bảo hộ, thương hiệu mỳ Chũ của Bắc Giang được quảng bá rộng rãi hơn, được người tiêu dùng trong và ngoài nước biết đến. Ảnh: VGP/Hoàng Giang

Trong bối cảnh đại dịch COVID 19 diễn biến phức tạp khiến phần lớn các nền kinh tế trên thế giới chịu ảnh hưởng nặng nề, thông điệp của Ngày Sở hữu trí tuệ thế giới năm 2021 (26/4) được Tổ chức Sở hữu Trí tuệ Thế giới (WIPO) lựa chọn là “Sở hữu trí tuệ với doanh nghiệp nhỏ và vừa - mang ý tưởng đến với thị trường”.

Trao đổi với Báo điện tử Chính phủ về ý nghĩa của thông điệp năm nay, ông Đinh Hữu Phú, Cục trưởng Cục Sở hữu trí tuệ (Bộ KH&CN) cho biết các doanh nghiệp nhỏ và vừa (SMEs) chiếm một cấu phần lớn trong nền kinh tế (90% tổng số doanh nghiệp trên toàn thế giới, đóng góp 40% GDP; tại Việt Nam, con số này lần lượt là 97% và 47%), đang đóng vai trò trụ cột trong phát triển kinh tế mỗi quốc gia, giúp các nền kinh tế phục hồi và trụ vững.

Bên cạnh đó, cũng chính SMEs là những doanh nghiệp có tiềm năng nắm bắt cơ hội mà sở hữu trí tuệ có thể đem lại tốt nhất trong bối cảnh này. Với sự khéo léo, sáng tạo và dũng cảm, các SMEs có thể biến các ý tưởng thành các tài sản trí tuệ, đưa các tài sản trí tuệ ra thị trường, tạo ra lợi nhuận và những giá trị kinh tế và xã hội. Chính vì vậy, WIPO đã lựa chọn SMEs để tôn vinh và khuyến khích trong Ngày Sở hữu trí tuệ thế giới năm 2021.

Tạo thuận lợi nhất cho doanh nghiệp

Theo ông Đinh Hữu Phú, Cục Sở hữu trí tuệ (SHTT) đã và đang có những nỗ lực trong công tác hoàn thiện cơ chế, chính sách pháp luật nhằm góp phần thuận lợi hóa hoạt động của doanh nghiệp, giúp doanh nghiệp giải quyết những khó khăn, vướng mắc trong quá trình sáng tạo, hình thành, khai thác và bảo vệ quyền sở hữu trí tuệ của mình.

Các quy trình, thủ tục đăng ký sở hữu trí tuệ được xây dựng theo hướng ngày một đơn giản hóa, thân thiện với người sử dụng và doanh nghiệp. Hệ thống cơ sở hạ tầng kỹ thuật được xây dựng, nâng cao chất lượng xác lập quyền, tăng cường năng lực của hệ thống sở hữu trí tuệ nói chung, nhằm xử lý một cách nhanh nhất và chính xác nhất yêu cầu của người nộp đơn.

Hệ thống tự động hóa công tác xử lý đơn đăng ký sở hữu công nghiệp, nộp đơn trực tuyến đang được áp dụng tại Cục SHTT, giúp người nộp đơn được tiếp cận thông tin minh bạch, chính xác, thuận tiện.

Ngoài ra, việc gia nhập các hệ thống đăng ký đơn sở hữu công nghiệp quốc tế (Hiệp ước PCT đối với sáng chế, Madrid với nhãn hiệu và La Hay với kiểu dáng công nghiệp), ký kết và phê chuẩn các hiệp định thương mại tự do với nhiều đối tác kinh tế, với cấu phần sở hữu trí tuệ chiếm tỉ trọng lớn, đã và đang tạo ra các thuận lợi pháp lý tốt nhất về sở hữu trí tuệ cho doanh nghiệp.

Hai văn bản quan trọng mới được ban hành (Chiến lược sở hữu trí tuệ đến năm 2030 được phê duyệt theo Quyết định số 1068/QĐ-TTg ngày 22/8/2019 của Thủ tướng Chính phủ và Chương trình phát triển tài sản trí tuệ

giai đoạn 2021 - 2030) cũng đặt doanh nghiệp vào vị trí trung tâm, cho thấy vai trò quan trọng của doanh nghiệp trong định hướng hoạt động của toàn hệ thống sở hữu trí tuệ.

Một trong những giải pháp quan trọng được nêu trong Chiến lược sở hữu trí tuệ quốc gia đến năm 2030 là triển khai hiệu quả các chương trình hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa phát triển tài sản trí tuệ, đưa SMEs thành một nhóm đối tượng cụ thể và quan trọng trong Chiến lược.

Trong khi đó, Chương trình phát triển tài sản trí tuệ 2021-2030, được xây dựng với mục tiêu, quy mô lớn hơn, nhiều nội dung mới hơn, bảo đảm hỗ trợ đầy đủ các nội dung từ hoạt động tạo ra tài sản trí tuệ, cho đến các nhiệm vụ bảo hộ sở hữu trí tuệ, quản lý, khai thác, phát triển tài sản trí tuệ và tạo dựng văn hóa sở hữu trí tuệ; thúc đẩy hoạt động đổi mới sáng tạo và khuyến khích các doanh nghiệp chủ động đặt hàng, liên kết, hợp tác với các viện nghiên cứu, trường đại học để khai thác, phát triển tài sản trí tuệ, rút ngắn quá trình ứng dụng kết quả nghiên cứu vào sản xuất, kinh doanh, phục vụ thiết thực các mục tiêu phát triển kinh tế-xã hội.

Hỗ trợ cho các sản phẩm chủ lực địa phương

Bên cạnh đó, Cục SHTT cũng chú trọng, thúc đẩy hỗ trợ các địa phương, nhà sản xuất bảo hộ, phát triển tài sản trí tuệ cho các sản phẩm chủ lực, sản phẩm OCOP.

Trong 5 năm qua, thông qua Chương trình phát triển tài sản trí tuệ, có hơn 500 sản phẩm nông nghiệp chủ lực, đặc thù của địa phương được hỗ trợ, trong đó: 21 sản phẩm được hỗ trợ từ chương trình của Trung ương do Cục SHTT chủ trì; 271 sản phẩm được hỗ trợ từ chương trình của các địa phương và hơn 200 sản phẩm được hỗ trợ từ các nguồn kinh phí khác và xã hội hóa (kinh phí được bố trí từ nguồn kinh phí OCOP, kinh phí cấp huyện, kinh phí của doanh nghiệp).

Ngoài ra, để tạo điều kiện thuận lợi, mở đường cho việc tiếp cận các thị trường nước ngoài, góp phần khẳng định uy tín, giá trị thương hiệu của các mặt hàng nông sản chủ lực của Việt Nam trên bình diện quốc tế, Cục SHTT đã và đang hỗ trợ bảo hộ chỉ dẫn địa lý tại Nhật Bản cho sản phẩm vải thiều Lục Ngạn, thanh long Bình Thuận và cà phê Buôn Ma Thuột.

Cục SHTT cũng hỗ trợ về chuyên môn, các địa phương chủ trì triển khai công tác hỗ trợ bảo hộ nhãn hiệu chứng nhận, nhãn hiệu tập thể cho các sản phẩm, tiêu biểu như: Chè Thái Nguyên (bảo hộ tại Mỹ, Trung Quốc và Đài Loan), mỳ Chũ, Bắc Giang (bảo hộ tại Australia, Singapore, Nhật Bản, Hàn Quốc, Trung Quốc, Lào, Campuchia)...

Nhiều sản phẩm sau khi được bảo hộ sở hữu trí tuệ được người tiêu dùng biết đến rộng rãi, uy tín sản phẩm được nâng cao, giá trị sản phẩm gia tăng đáng kể (như cam Cao Phong Hòa Bình, nước mắm Phú Quốc, vải thiều Lục Ngạn, cam Hà Giang, bưởi da xanh Bến Tre...).

Thông qua hoạt động bảo hộ, phát triển tài sản trí tuệ đã kết nối được các hộ nông dân từ hoạt động sản xuất đơn lẻ thành mô hình sản xuất tập trung, chặt chẽ và chuyên canh sản phẩm, góp phần nâng cao chất lượng, nâng cao khả năng cạnh tranh của sản phẩm, tạo dựng được công cụ quản lý và các căn cứ khoa học để định hướng người tiêu dùng sử dụng sản phẩm bảo đảm nguồn gốc, chất lượng.

Ông Đinh Hữu Phí cho biết, trong thời gian tới, Cục SHTT tiếp tục đẩy mạnh hoạt động hỗ trợ bảo hộ, phát triển tài sản trí tuệ cho các sản phẩm chủ lực địa phương.

Trong đó sẽ chú trọng tới việc xây dựng và triển khai hệ thống quản lý chỉ dẫn địa lý, nhãn hiệu chứng nhận, nhãn hiệu tập thể gắn với đăng ký mã số vùng trồng, an toàn thực phẩm, chứng nhận chất lượng và xác thực, truy xuất nguồn gốc sản phẩm được bảo hộ; khai thác, phát triển các sản phẩm theo hướng hợp tác, liên kết sản xuất gắn với tiêu thụ sản phẩm được bảo hộ theo chuỗi giá trị. Đồng thời giới thiệu, quảng bá và triển khai các hoạt động xúc tiến thương mại khác nhằm khai thác, phát triển giá trị các tài sản trí tuệ.

Nguồn: Bộ Khoa học và Công nghệ (MOST).